

Lucifer a végén mindig elszelel

2024 november 29. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása

Még nincs értékelve

Mérték

Mókás, amikor az emberek azt gondolják, hogy a tetteiknek nincsenek következményeik.- Szentesi Zöldi László írása!

Amennyire visszaemlékszem a világ gonosztev?ire, hadvezéreire, nagy hatalmú uraira, szinte mindannyian

nyomorultan pusztultak el – ellentétesen azzal, amit udvartartásuk és a nagyvilág a ragyogó életrajzuk okán elvárt volna. Nagy Sándor lényegében halálra itta magát, miután fiú szeret?jével, Héphaisztionnal már el?z?leg végzett az alkoholizmus. Julius Caesart jól irányzott t?rdöfésekkel segítették át a másvilágra. Római császárok egész sorát mészárolták le, aprították miszlikbe, ahogyan kés?bb az angol és a francia királyt is kivégezték. Ahogyan az orosz cárt is, akit családjával l?ttek agyon a bolsevikok egy pincében. Napóleonnak szám?zetésben, összetörten kellett meghalnia, Sztálin gutaütést kapott, összevizelte magát, úgy találtak rá a szobájában. Hitler a bunkerban el?bb házasságot kötött Eva Braunnal, majd mindketten öngyilkosok lettek. Hadd ne soroljam, hány teljhatalmú vezet? végezte csúfosan, és ezen a tényen az sem változtat, hogy annak el?tte mindenki rettegett t?lük, de legalábbis csodálta erejüket, eltökéltségüket.

Sokáig nem értettem, hogy a rossz olykor miért kerekedik felül, s hogy a végs? titkok közelébe hogyan férk?zhet oda a sötétség. Hiszen a világosság birodalmában csakis boldogan, tisztán és szabadon szabad ragyogni. Aztán egy szép napon megértettem, hogy a fausti hagyomány („rosszra tör és jót mível”), amelyet Bulgakov olyan fontosnak tartott, hogy A Mester és Margarita mottójául is odabiggyesztett, pontosan eligazít bennünket.

A rossz ugyanis szintén a teremtés része, nem véletlen, hogy Lucifer vezet bennünket végig Az ember tragédiájában.

Érdemes szemrevételezni, Madách hogyan mutatja be, majd távolítja el a m?véb?l Lucifert. Amikor a sötétség ura a teremtésr?l szól, gúnyosan „m?kedvel?nek”, valamint „sárba gyúrt kis sziklának” nevezi az embert, vagyis kétségeket támaszt. Ez voltaképpen természetes, hiszen a sötét szubsztancia ura a bizonytalanság kiterjesztésével zavarja össze a harmóniát, a tökéletes alkotást. Az ember tragédiája utolsó oldalain – miután végigvezette az emberpárt a különféle földi színtereken, és igyekezett a saját nihilizmusát kiárasztani rájuk – Lucifer lényegében eloldalog. Amikor az Úr megjelenik („A porba, szellem! El?ttem nincsen nagyság!”), Lucifernek már csak annyi ereje marad, hogy értelmére hivatkozzon, neki az érzelmes családi jelenet, tudniillik az Úr és az ember találkozása „végtelenül unalmas”.

Ekkorra azonban kiderül, hogy az Úr a világmindenség parancsolója, a végs? döntés az övé, és hogy mindenki más a Tragédiában csak szaglássza a teremtés virágait, de nem érti a virágzás értelmét. Az Úr végül így szól a rossz szerepér?l: *„Te, Lucifer meg, egy gyür? te is Mindenségemben – m?ködjél tovább: / Hideg tudásod, d?re tagadásod / Lesz az éleszt?, mely forrásba hoz, / S eltántorítja bár – az mit se tesz – / Egy percre az embert, majd visszatér. / De b?nh?désed végtelen leend / Szünetlen látva, hogy mit rontni vágyol, / Szép és nemesnek új csirája lesz.” Majd az Angyalok Kara szólal meg, ekkor emelkedik fel Madách a végs? titkokhoz, sorsunk és létezésünk értelméhez: „Szabadon b?n és erény közt / Választhatni, mily nagy eszme, / S tudni mégis, hogy felettünk / Pajzsúl áll Isten kegyelme. / Tégy bátran hát, és ne bánd, ha / A tömeg hálátlan is lesz, / Mert ne azt tekintse célúl, / Önbecsét csak, ki nagyot tesz, / Szégyenelve tenni másképp; / És e szégyen öntudatja / A hitványat földre szegzi, / A dics?et felragadja, – Ámde útad felségében / Ne vakítson el a képzet, / Hogy, amit téssz, azt az Isten / Dics?ségére te végzed, / És ? éppen rád szorúlna, / Mint végzése eszközére: / S?t te nyertél t?le díszt, ha / Engedi, hogy tégy helyette.”*

Ez volna hát a titok, a feladat és a remény. A rossz tehát óhatatlanul jót is teremt, hiszen ha nem kerekedik felül bennünk a sötétség, hanem a világosságot választjuk, akkor ellenálltunk a kísértésnek, er?sebbek lettünk. Err?l van szó a Faustban és A Mester és Margaritában is: lehetséges forgatókönyv az életben, hogy a rosszra törés és jót mívelés olykor együtt mutatkozik. De a lényeg mindig a cél, nem pedig a megtett út. Keleten vagy az ókori Hellászban úgy fogalmaztak volna, hogy a végs?, megnyugvó lelkiállapotban isteni lényegünket kiterjesztjük, emberi és állati énünket pedig visszaszorítjuk. Végs? soron ezért nem lehetséges csakis racionálisan megítélni az életünket (aligha véletlen persze, hogy Lucifer is az értelmét védelmezi, amikor az Úr megjelenik, és helyreállítja az igazságot).

Valójában egyetlen módon érhetjük el a Teremt? Istent: ha kegyelemért fohászkodunk, mert ha erre nem vagyunk képesek, akkor bezárjuk magunkat sz?kre szabott és korlátokkal teli saját rendszerünkbe.

Abból pedig sem filozófiai, sem tudományos, sem m?vészi eszközökkel nem törhetünk ki, mindenki el?tt lecsapódik az elénk állított sorompó. Így aztán a régieknek lesz igazuk, bencés és reformátor el?deinknek, akik nem véletlenül mondták és írták, hogy ora et labora (vagy orando et laborando), hiszen az imádság és a munka a legfontosabb az ember számára. A kegyelem óhajtása és a saját akaratunk ötvözete vagy, ha jobban tetszik, az isteni segítség és a magunk cselekvésének egysége.

A Szentírásban igeszakasz szól hatalmunk korlátairól és természetér?l. „Minden lélek engedelmeskedjék a felettes

hatalmaknak, mert nincs hatalom mástól, mint Istent?l, ami hatalom pedig van, az az Istent?l rendeltetett. Aki tehát ellene szegül a hatalomnak, az az Isten rendelésének áll ellen; akik pedig ellenállnak, azok ítéletet vonnak magukra.” (Róm. 13, 1–2.) Ilyen egyszer? volna? Tulajdonképpen igen, bár a nem hív? ember hajlamos a véletlent és a balszerencsét okolni szerencsétlenségéért, holott az isteni igazságszolgáltatás minden teremtett lényt utolér. Hiszen magát az életet is attól kaptuk, akihez majd visszatérünk, a saját sorsunkról pedig nem mi rendelkezünk, bár a döntéseinkért felelünk. Minden más jórészt csak teória és kételkedés – mint láttuk, ezek Lucifer leger?sebb fegyverei.

Ha a fentieket megértettük, többé nem aggódhatunk semmiért. Ami rosszat kapunk, nem szerencsétlenség, valamifajta véletlen baleset, hanem életünk szükséges próbatétele.

A politikusnak, aki másokért is felel, és hatalmában áll a közösség javáért vagy ellen tenni, különösen nagy a felel?ssége, ha Lucifer útjára tér. Ha Magyar Péterként csak annyit képes mondani választóinak és másoknak, hogy no fucking way, azzal még semmit nem tett a világosság kiterjesztéséért.

Sokkal inkább sodródik az elkerülhetetlen vég, a csúnya és tragikus végkifejlet felé, amelynek eredetér?l lehetnek kétségeink, de hogy bekövetkezik, teljességgel bizonyos. Változtatni azonban soha nem kés?, és ha az ember újrakezdi az életét, ha megérti, majd kijavítja b?neit, hibáit, akkor megláthatja a fényt az alagút végén. Hiszen az Úr a végén mindig megjelenik, és Lucifer olyankor elszelel, mert az ? ideje lejárt, m?ködése megsz?nt, szándéka kisiklott. Ez volna talán a történelem értelme.

Szentesi Zöldi László - www.magyarnemzet.hu

Ajánló